

NIEUWE TUCHTRECHTSPLEGING VOOR ADVOCATEN DE WET VAN 21 JUNI 2006

Stafhouder Philippe DE JAEGERE

HOOFDSTUK I. INLEIDING

§ 1. WET VAN 21 JUNI 2006 (B.S., 20 JULI 2006)

De Wet tot wijziging van een aantal bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de balie en de tuchtprocedure voor haar leden werd aangenomen op 21.06.2006 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 20.07.2006.

§ 2. TOTSTANDKOMING VAN DE WET

Het initiatief voor de wijziging van de tuchtrechtspleging gaat uit van de advocatuur zelf.

Zowel bij de OBFG als bij de OVB werd de noodzaak aangevoeld om de tuchtrechtspleging te moderniseren. Er werd gezamenlijk een lijst opgesteld van knelpunten en vragen. Deze lijst werd vervolgens uitvoerig en gespreid over verschillende vergaderingen besproken in de commissie deontologie onder leiding van stafhouder Stevens.

Toen deze bespreking rond was en de commissie deontologie de richting had aangegeven, werd een gemengde commissie samengesteld met drie vertegenwoordigers van de OVB en drie vertegenwoordigers van de OBFG. Deze commissie kwam gedurende een jaar zeer regelmatig samen, hetgeen resulteerde in een gezamenlijk voorstel van tekst.

Buiten alle verwachtingen kregen de leden van de commissie van de OBFG vervolgens evenwel tegenwind van een aantal Franstalige balies, Brussel Frans op kop. De OVB heeft dan het initiatief genomen om de tekst over te maken aan een aantal Vlaamse parlementsleden (Claude Marinower, Walter Muls en Tony Van Parys), die bereid waren de tekst als wetsvoorstel neer te leggen en vervolgens veel energie te steken in de bespreking ervan, zodat het wetsvoorstel in een bewonderenswaardig hoog tempo werd behandeld door de Kamercommissie Justitie, door de Kamer, door de Senaatscommissie Justitie, door de Senaat en vervolgens terug door de Kamer.

Het wetsvoorstel dat was neergelegd op 17.03.2005 werd dienvolgens definitief wet op 21.06.2006 en gepubliceerd op 20.07.2006.

§ 3. INWERKINGTREDING

De artikelen die de oprichting en de samenstelling van tuchtraden en tuchtraden van beroep betreffen, alsook de overgangsbepalingen en het artikel betreffende de inwerkingtreding traden in werking op de dag van de publicatie in het Belgisch Staatsblad. (artikelen 7, 8, 18, 42 en 43)

Artikel 42 § 1° lid bepaalt dat de tuchtraden en de tuchtraden van beroep worden samengesteld binnen drie maanden van de bekendmaking van de wet.

De tuchtraden en de tuchtraden van beroep moeten dus zijn samengesteld tegen 20.10.2006.

De overige artikelen van de wet treden in werking de eerste dag van de vierde maand na die waarin de wet is bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad, dus op 01.11.2006.

De nieuwe tuchtrechtspleging zal effectief van kracht zijn vanaf 01.11.2006.

HOOFDSTUK II. WAAROM EEN NIEUWE TUCHTRECHTSPLEGING?

§ 1. VAN “DE EER VAN (HET BEROEP VAN) DE ADVOCAAT” TOT “DE MAATSCHAPPELIJKE ROL VAN DE ADVOCAAT”

In het oude artikel 456 Ger. W. had de raad van de Orde de opdracht om enerzijds de eer van de Orde van advocaten op te houden en anderzijds de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen te handhaven en de inbreuken daarop tuchtrechtelijk te beteugelen.

Begrippen als eer van de orde, waardigheid en kiesheid zijn zeer betrokken op de advocatuur zelf en het hoeft niet te verbazen dat het tuchtrecht oorspronkelijk en in vele gevallen nog steeds hoofdzakelijk gericht was op de eer van het beroep van advocaat.

Steeds meer is men gaan beseffen dat het tuchtrecht van de advocatuur ook een maatschappelijke rol heeft en dat het tuchtrecht niet uitsluitend meer moet handelen over de eer en de waardigheid, maar veeleer over de rol van de advocaat in een goede rechtsbedeling en daarom ook over een behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat.

Daarom werd in het nieuwe artikel 456 Ger. W. de definitie van wat onder het tuchtrecht valt schijnbaar slechts licht, maar in werkelijk ingrijpend gewijzigd:

*"Bij de zetel van ieder Hof van Beroep wordt een tuchtraad ingesteld, die tot taak heeft de inbreuken op de eer van de orde en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep ten grondslag liggen **en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten***

waarborgen, alsook de inbreuken op de reglementen te bestraffen, onverminderd de bevoegdheid van de rechtbanken, indien daartoe grond bestaat.”

De verwijzing naar een behoorlijke beroepsuitoefening in deze definitie is nieuw en is essentieel.

De stafhouders en de raden van de Orde zijn tot hertoe zeer terughoudend geweest, wanneer het er op aankwam onbehoorlijke beroepsuitoefening tuchtrechtelijk te sanctioneren, omdat een onbehoorlijke beroepsuitoefening niet steeds te linken was aan termen als eer, waardigheid of kiesheid. Enkel wanneer er een link was met rechtschapenheid, bijvoorbeeld in het geval van verduistering van derdengelden, werd een vorm van onbehoorlijke beroepsuitoefening ook tuchtrechtelijk gesanctioneerd.

§ 2. NADELEN VAN HET BESTAAND SYSTEEM

I. Proximiteit

De nabijheid tussen de advocaat die het voorwerp uitmaakt van een klacht en zijn tuchtoverheid doet minstens een vermoeden ontstaan van een gebrek aan onafhankelijkheid van deze tuchtoverheid. Hoe kleiner de balie, hoe groter dit probleem.

Dit probleem is eigen aan "la justice des pairs", waarop wellicht steeds een vage verdenking van vooringenomenheid en bescherming zal rusten. In werkelijkheid slagen vele stafhouders en raden van de Orde erin om dit te overstijgen, maar het kan niet worden ontkend dat de nabijheid een probleem is en dat dit probleem daalt naarmate de groep groter is.

II. Gebrek aan expertise

Door de grote versnippering van tuchtcolleges (28 raden van de Orde in België) zijn er te weinig tuchtzaken per raad van de Orde om daadwerkelijk een expertise op te bouwen. Aan de grotere balies zijn er vanzelfsprekend meer tuchtzaken, maar daar bestaat dan weer de gewoonte om aan een hoger tempo de leden van de raad van de Orde te vervangen, hetgeen evenmin bevorderlijk is voor het opbouwen van enige ervaring.

Sommige stafhouders beschouwen het bovendien als een grote verdienste om tijdens hun ambtstermijn zo weinig mogelijk tuchtzaken voor de raad van de Orde te brengen. Zij gaan er soms verkeerdelijk vanuit dat de kwaliteit van een balie gemeten wordt aan de hand van het aantal tuchtzaken; hoe minder tuchtzaken, hoe voorbeeldiger de balie. Het is zeer de vraag of dit met de werkelijkheid overeenstemt. De advocatuur is niet gediend met een laks optreden ten opzichte van advocaten die met hun gedrag de reputatie van het beroep schaden.

III. Gebrek aan vervolgingsbeleid

De grote versnippering van tuchtoverheden en het feit dat de persoon van de stafhouder om de twee jaar verandert, maakt dat er niet echt een vervolgingsbeleid is.

IV. Gebrek aan uniforme tuchtrechtspraak

Doordat er in Vlaanderen 14 tuchtcolleges zijn en drie tuchtraden van beroep en doordat de tuchtrechtspraak niet wordt gepubliceerd kan er geen eigenlijke jurisprudentie ontstaan.

§ 3. DE ROL VAN DE KLAGER: "DISCIPLINE MUST NOT ONLY BE ENFORCED, IT MUST ALSO BE SEEN TO BE ENFORCED"

De rol van de klager is wellicht het meest delicate punt dat moest worden aangepakt.

Eenzijds is het duidelijk dat in het tuchtrecht de klager geen partij is, omdat hij er op geen enkele wijze genoegdoening kan bekomen. Een tuchtraad spreekt zich niet uit over aansprakelijkheid, noch over welke burgerlijke vordering dan ook. De klager heeft in de tuchtzaak geen "belang" in de procesrechtelijke betekenis van het woord.

De klager toelaten als partij in een tuchtprocedure zou daarenboven in conflict komen met de nog steeds geldende regel dat de advocaat t.a.v. zijn tuchtoverheid een waarheidsplicht heeft.

Anderzijds draagt het volkomen weren van de klager uit een tuchtprocedure, die meestal in werking wordt gesteld na een klacht, bij tot de schijn van afhankelijkheid en vooringenomenheid, die steeds aanwezig is in tuchtrechtspraak. De klager heeft geen procesrechtelijk "belang", maar is wel betrokken.

Het is daarom dat in de nieuwe tuchtrechtspleging de klager een grotere rol toebedeeld krijgt, zonder evenwel partij te worden in het geding.

HOOFDSTUK III. NIEUWE REGELING

§ 1. TUCHTRADEN

I. Waar ? (art. 456 Ger.W.)

Bij de zetel van ieder Hof van Beroep wordt een tuchtraad ingesteld. In het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel worden twee tuchtraden ingesteld, één voor de Nederlandstalige Ordes en één voor de Franstalige Ordes.

Voor Vlaanderen zullen er dus drie tuchtraden zijn: te Brussel, Antwerpen en Gent.

II. Bevoegdheid (art. 456 en art. 469 Ger.W.)

Deze tuchtraden zijn bevoegd voor de advocaten behorend tot de Ordes van het rechtsgebied van het betrokken Hof van Beroep.

Er is een bijzonder bevoegdheidsregeling voor de voorzitter, de kamervoorzitters, de assessoren, de plaatsvervangende assessoren, de secretarissen en de plaatsvervangende secretarissen van de tuchtraden en de tuchtraden van beroep en ten aanzien van de stafhouders en de leden van de raden van de orde. Voor hen is niet de tuchtraad van hun rechtsgebied bevoegd, maar wel de tuchtraad van een ander rechtsgebied, dat wordt aangewezen door de voorzitter van de tuchtraad van beroep.

Overeenkomstig het reglement van de orde van Vlaamse Balies d.d. 04.06.2003 inzake de vestiging van meerdere kantoren kan een advocaat ingeschreven zijn op het tableau van meerdere ordes van advocaten.

Artikel 2 van dit reglement bepaalt dat de advocaat onderworpen is aan het gezag en het toezicht van de stafhouder en de raad van de Orde van de balie van elke inschrijving. Dit reglement zal waarschijnlijk moeten worden aangepast in die zin dat de raad van de Orde van de balie vervangen wordt door de bevoegde tuchtraad, maar in afwachting kan men ervan uitgaan dat meerdere tuchtraden bevoegd kunnen zijn over een zelfde advocaat, die kantoor houdt in verschillende rechtsgebieden.

Gezien de mogelijkheid om tegelijk lid te zijn van twee balies enkel geldt voor Vlaanderen, zijn er op dit punt geen conflictregels in de wet ingeschreven. Wellicht zal het reglement inzake de vestiging van meerdere kantoren op dit punt ook moeten worden aangevuld.

De wet stelt wel bepaalde conflictregels vast voor het geval een advocaat lopende een tuchtprocedure verandert van balie (art. 469 Ger.W.). Indien de advocaat van balie verandert tijdens het onderzoek en vooraleer de beslissing genomen is hem te verwijzen naar de tuchtraad, neemt de stafhouder van de nieuwe balie en desgevallend de voorzitter van de nieuwe tuchtraad

(indien de advocaat ook verandert van rechtsgebied) de zaak over. De eerste stafhouder geeft de zaak uit de handen en zendt het dossier aan de nieuwe stafhouder.

Indien evenwel de beslissing reeds werd genomen om de advocaat te verwijzen naar de tuchtraad is de bevoegde tuchtraad deze die bevoegd is voor de advocaten van de balie waartoe de advocaat op het ogenblik van deze beslissing behoorde.

Indien een advocaat de balie verlaat, blijft de tuchtraad bevoegd om uitspraak te doen over tuchtrechtelijk vervolgingen ingesteld wegens feiten gepleegd voor de weglating van het tableau of de lijst, indien het onderzoek uiterlijk één jaar na de weglating is ingesteld.

III. Samenstelling tuchtraden (art. 457 Ger.W.)

A. Samenstelling

De tuchtraad is samengesteld uit één of meer kamers.

Hij houdt zitting met één kamervoorzitter, vier assessoren en een secretaris, die niet deelneemt aan de beraadslaging.

De tuchtraad bevat ten minste één lid van de balie waartoe de advocaat tegen wie de tuchtrechtelijke vervolging is ingesteld, behoort.

B. Verkiesbaarheidsvoorwaarden

De kamervoorzitters worden gekozen uit gewezen stafhouders.

De assessoren worden gekozen uit gewezen leden van de raad van de Orde.

C. Onverenigbaarheden

In de wet is geen enkele onverenigbaarheid tussen de functie van lid van de tuchtraad en een ander functie opgenomen.

Er bestaat een wezenlijke onverenigbaarheid tussen het ambt van stafhouder en dat van lid van de tuchtraad. Een lid van de tuchtraad dat tot stafhouder wordt verkozen zal ontslag dienen te nemen als lid van de tuchtraad.

Sommigen zijn van oordeel dat uit het feit dat de wet bepaalt dat een lid van de tuchtraad een "gewezen" lid van de raad van de Orde moet zijn een onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de raad van de Orde en dat van de tuchtraad moet worden afgeleid. De auteurs van de tekst

hadden met het invoeren van de vereiste dat men gewezen lid van de raad van de Orde moet zijn om lid te kunnen worden van de tuchtraad niet de bedoeling een onverenigbaarheid in te voeren, maar wel een bepaalde ervaring te vereisen. Vandaar dat voor een kamervoorzitter enkel vereist is dat hij "gewezen stafhouder" is, zonder dat daarbij wordt vermeld dat hij niet meer mag zetelen in de raad van de Orde.

Een lid van de Kamercommissie Justitie stelde voor om naast de "gewezen leden" van de raad ook de "leden" van de raad van de Orde verkiesbaar te stellen voor de tuchtraad. Dit amendement werd verworpen, waaruit a contrario kan worden afgeleid dat de Kamercommissie Justitie het niet wenselijk vond dat advocaten de functie van lid van de tuchtraad zouden cumuleren met de functie van lid van de raad van de Orde. In de bespreking van dit amendement valt evenwel nergens het woord onverenigbaarheid.

In de praktijk zijn er goede redenen om de cumul van beide functies te vermijden. Dankzij de nieuwe regeling kan de stafhouder voortaan een tuchtklacht bespreken met zijn raad van de Orde en dit precies omdat de raad niet meer zetelt als tuchtraad. Om deze adviserende rol van de raad van de Orde niet te hypothekeren en om anderzijds elke schijn van partijdigheid tegen te gaan, is het niet aangewezen dat de leden van de raad van de Orde in de tuchtraad zetelen. De stafhouders zijn dan ook onderling overeengekomen om deze beleidslijn te volgen bij de aanwijzing van de leden van de tuchtraden.

D. Hoe en door wie samengesteld?

De raden van de Orde van elke balie die deel uitmaakt van het betrokken rechtsgebied, wijzen elk minstens twee effectieve leden en twee plaatsvervangers aan om in de tuchtraad zitting te hebben.

Om de drie jaar komen de stafhouders van het rechtsgebied van het Hof van Beroep dan samen bij de aanvang van het gerechtelijk jaar om de lijst op te stellen van de effectieve en de plaatsvervangende kamervoorzitters en assessoren.

De rang op deze lijsten wordt bepaald met een inachtneming van een billijk evenwicht tussen de balies van het rechtsgebied en van het aantal van hun leden.

E. Termijn

De lijsten worden om de drie jaar samengesteld. De samenstelling van de tuchtraden geldt dus voor drie jaar. De mandaten zijn evenwel hernieuwbaar. Er zit hierin een duidelijk streven naar meer continuïteit en expertise.

IV. De voorzitter van de tuchtraad (art. 457, art. 458, §2 en §3, art. 459, §1 Ger.W.)

A. Functie

Er is door de wet een volkomen nieuwe functie gecreëerd, deze van voorzitter van de tuchtraad.

De voorzitter van de tuchtraad zetelt zelf niet in één van de tuchtraden.

De voorzitter heeft twee belangrijke taken. Hij roept de advocaten op voor de tuchtraad. Hij doet dit ofwel op verzoek van de stafhouder, ofwel op eigen initiatief nadat de zaak bij hem aanhangig is gemaakt. De voorzitter van de tuchtraad is ook een tweede instantie voor de stafhouder, doch louter in het kader van de tuchtprocedure. (cfr. infra)

B. Verkiesbaarheidsvoorwaarden

De voorzitter is een gewezen stafhouder.

C. Hoe en door wie verkozen?

De drie voorzitters van de drie Vlaamse tuchtraden worden verkozen door de veertien stafhouders die lid zijn van de Orde van Vlaamse Balies. De wet bepaalt niets over kandidaatstelling of voordracht. In principe komen dus alle gewezen stafhouders in aanmerking, maar in de praktijk zullen de stafhouders wellicht via informele contacten pogen de beste kandidaten te kiezen.

Ondertussen hebben de stafhouders op een vergadering op 12.10.2006 volgende voorzitters verkozen:

Brussel: stafhouder Dirk LINDEMANS

Antwerpen: stafhouder Piet CARLIER

Gent: stafhouder Christian DELEU

D. Termijn

De voorzitter wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Zijn mandaat is hernieuwbaar.

V. De secretaris (art. 457 en art. 461, §2 Ger.W.)

A. Functie

De functie van de secretaris van de tuchtraad is vergelijkbaar met de thans bestaande functie van secretaris bij de tuchtraad van beroep.

De secretaris zorgt voor de praktische regeling. Het is de secretaris die de kamers samenstelt en die de kamervoorzitter en de assessoren oproept. Hij doet het in de orde van hun rang op de lijst die werd samengesteld door de stafhouder.

De secretaris dient ook te zorgen voor de kennisgevingen van de beslissingen van de tuchtraad.

In tegenstelling met hetgeen nu soms het geval is in de tuchtraden van beroep is het niet de secretaris die de redactie verzorgt van de beslissing van de tuchtraad. De wet bepaalt immers uitdrukkelijk dat de secretaris weliswaar zitting houdt in de tuchtraad, maar niet deelneemt aan de beraadslaging.

De functie van de secretaris in de tuchtraad is dus eerder een functie van griffier. De secretaris zal wellicht degene zijn die het proces-verbaal van de zitting bijhoudt.

B. Verkiesbaarheidsvoorwaarden

De wet bepaalt geen enkele minimumvereiste om het mandaat van secretaris te kunnen opnemen.

Hoewel de wet dit – wellicht bij vergetelheid – niet uitdrukkelijk bepaalt, lijkt het vanzelfsprekend dat de secretaris van de tuchtraad, net zoals de secretaris bij de tuchtraad van beroep (art.465, §2 Ger.W.), een advocaat is.

C. Hoe en door wie verkozen?

De stafhouders van het rechtsgebied van het Hof van Beroep wijzen om de drie jaar bij de aanvang van het gerechtelijk jaar de secretaris en twee secretarissen plaatsvervangers aan.

In tegenstelling met hetgeen geldt voor de kamervoorzitters en de assessoren gebeurt dit niet op basis van een lijst van kandidaten opgesteld door de raden van de orde.

D. Termijn

De secretaris wordt aangewezen voor een periode van drie jaar, maar zijn mandaat is hernieuwbaar.

§ 2. AANHANGIG MAKEN VAN EEN TUCHTZAAK

I. Voorwerp van tucht (art. 456 Ger.W.)

Krachtens art. 456 Ger. W. hebben de tuchtraden tot taak de inbreuken op de eer van de orde en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, alsook de inbreuken op de reglementen te bestraffen.

Nieuw is niet alleen de verwijzing naar een behoorlijke beroepsuitoefening, maar tevens de uitdrukkelijke vermelding van de inbreuken op de reglementen.

Onder de vroegere tuchtrechtspleging werd soms geargumenteed dat de inbreuk op een of ander reglement niets te zien had met de eer, de waardigheid, de kiesheid of de rechtschapenheid en daarom geen voorwerp van een tuchtprocedure kon uitmaken.

Om deze discussie definitief te sluiten staat nu uitdrukkelijk in de wet dat elke inbreuk op een reglement voorwerp kan zijn van een tuchtprocedure.

Door anderzijds in de wet zowel de inbreuken op de eer, de waardigheid, de rechtschapenheid en de kiesheid te vermelden en daarnaast de inbreuken op de reglementen, wordt ook nogmaals benadrukt dat niet elke deontologische norm terug te vinden is in een reglement.

In het tuchtrecht geldt de regel nullum crimen sine lege immers niet.

II. Rol van de stafhouder in de tuchtprocedure

A. Formalisering van klacht en openen tuchtonderzoek (art.458, §1 Ger.W.)

Iedereen kan bij de stafhouder een klacht indienen tegen een advocaat. Om ontvankelijk zijn moet de klacht evenwel schriftelijk worden ingediend, moet hij ondertekend en gedateerd zijn en moet hij de volledige identiteit van de klager bevatten. Met anonieme of mondelinge klachten dient de stafhouder dus geen rekening te houden.

De stafhouder kan wel nog steeds ambtshalve een onderzoek instellen. Hij zou dit kunnen doen op basis van een mondelinge of anonieme klacht, maar hij is daartoe niet verplicht.

Ook kan de stafhouder een onderzoek instellen op schriftelijke aangifte van de procureur-generaal.

Zodra de stafhouder een onderzoek instelt, dient hij zowel de klager als de advocaat die het voorwerp uitmaakt van het onderzoek daarvan schriftelijk op de hoogte te brengen. In de wet staat niet dat dit aangetekend dient te gebeuren, maar omwille van het belang van deze brief,

waarmede officieel het onderzoek wordt geopend, is het op zijn minst aangewezen de brief aangetekend te verzenden.

Indien de stafhouder zelf het onderzoek niet doet, maar een onderzoeker aanstelt, omschrijft hij de taken en bevoegdheden van de onderzoeker. Hoewel de wet dit niet uitdrukkelijk bepaalt, lijkt het in de geest van de wet te zijn dat de klager en de advocaat die het voorwerp uitmaakt van het onderzoek niet alleen op de hoogte worden gebracht van de instelling van het onderzoek, maar ook van de identiteit van de onderzoeker, indien dit niet de stafhouder zelf is.

Door deze brief met de melding dat een onderzoek wordt geopend, wordt de tuchtprocedure ingesteld. Deze datum is van belang voor de verjaring (cfr. infra)

Door deze formalisering ontstaat er een duidelijkere afbakening van de bevoegdheden van de stafhouder als bemiddelaar of arbiter enerzijds en als inleider van een tuchtprocedure anderzijds.

B. Termijnen (art. 474 en art. 458, §2 Ger.W.)

a. Volkomen nieuw is dat de wet thans bepaalt dat op straffe van verjaring de tuchtprocedure moet worden ingesteld binnen twaalf maanden te rekenen van de kennisneming van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om die procedure op gang te brengen.

Uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel blijkt dat met het instellen van de tuchtprocedure het openen van het tuchtonderzoek wordt bedoeld, dus de datum waarop de stafhouder aan de klager en de betrokken advocaat laat weten dat een tuchtonderzoek wordt geopend.

Daarom had men beter de oorspronkelijke Nederlandse tekst van het wetsvoorstel behouden: "*wordt het tuchtonderzoek geopend*". Het is op basis van een wetgevingstechnische nota van de juridische dienst van de Kamer dat de Commissie voor Justitie van de Kamer de Nederlandse tekst van het wetsvoorstel heeft gewijzigd (SJD/2006/0046). In het wetsvoorstel was er immers een verschil tussen de Franse en de Nederlandse tekst (*procédure disciplinaire* versus *tuchtonderzoek*). In de memorie bij het wetsvoorstel is er in het Frans evenwel ook sprake van "*l'ouverture d'une enquête disciplinaire*". Had men er de memorie op nagelezen dan zou men geweten hebben dat Franse tekst moest worden aangepast aan de Nederlandse en niet omgekeerd.

Uit de voorbereidende werken blijkt dus duidelijk dat met instellen van de tuchtprocedure bedoeld wordt het openen van het tuchtonderzoek. Dit ogenblik is in de nieuwe procedure immers ook geformaliseerd door de verplichte kennisgeving door de stafhouder aan de klager en de betrokken advocaat.

b. De stafhouder dient binnen zes maanden na het indienen van de klacht een beslissing te nemen, bij gebreke waarvan de klager en de betrokken advocaat de voorzitter van de tuchtraad kunnen vatten.

Let wel: deze termijn van zes maanden begint te lopen vanaf het indienen van de klacht en niet vanaf de melding dat een tuchtonderzoek wordt gestart. Dit is logisch: de klager dient gewapend te zijn tegen een stafhouder die hoegenaamd geen gevolg geeft aan een klacht.

C. Formalisering van het onderzoek (art. 458, §1)

Vroeger bestond er geen enkele bepaling omtrent de wijze waarop het onderzoek werd gevoerd. Het gebeurde dan ook dat de raad van de Orde zich uitsluitend kon steunen op een mondeling verslag van de stafhouder.

Nu bepaalt de wet dat de verklaringen van de klager, van de advocaat en van de getuigen worden opgetekend in een proces-verbaal en dat de gehoorde personen op hun verzoek een afschrift van dit proces-verbaal ontvangen.

D. Beslissing van de stafhouder (art. 458, §2 Ger.W)

De stafhouder die na het onderzoek oordeelt dat er redenen bestaan om de advocaat te laten verschijnen voor de tuchtraad, zendt het dossier, samen met zijn gemotiveerde beslissing over aan de voorzitter van de tuchtraad. Hij brengt de advocaat en de klager hiervan op de hoogte.

Is de stafhouder integendeel van mening dat de klacht onontvankelijk, ongegrond of van onvoldoende gewicht is, dan brengt hij de klager en de advocaat hiervan eveneens schriftelijk op de hoogte.

III. Rol van de voorzitter

A. Oproeping advocaat (art. 459, §1 Ger.W.)

Voortaan zal het de voorzitter van de tuchtraad zijn die de advocaat oproept om te verschijnen voor de tuchtraad. Hij doet dit bij ter post aangetekende brief en de oproeping dient de feiten te vermelden die de advocaat ten laste worden gelegd.

De oproepingstermijn bedraagt minstens 15 dagen. Deze termijn is zoals een dagvaardingstermijn een wachttermijn. Er moeten derhalve minstens 15 vrije dagen zitten tussen de datum van oproeping en de datum van verschijning.

De voorzitter dient de klager ook op de hoogte te brengen van de datum en de plaats van de zitting. De klager is evenwel geen partij en wordt dus niet opgeroepen.

De voorzitter doet de oproeping voor de tuchtraad ambtshalve (cfr. infra) of op verzoek van de stafhouder. Indien de stafhouder de beslissing genomen heeft dat een advocaat moet worden

opgeroepen voor de tuchtraad, voert de voorzitter deze beslissing uit. De voorzitter heeft niet de bevoegdheid om deze beslissing van de stafhouder naast zich neer te leggen.

B. Beroep tegen seponering of gebrek aan beslissing (art. 458, §2 Ger.W)

De klager die van de stafhouder te horen krijgt dat hij de klacht onontvankelijk, ongegrond of van onvoldoende gewicht acht, kan deze beslissing binnen de drie maanden betwisten bij een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van de tuchtraad.

Indien de stafhouder binnen een termijn van zes maanden na het indienen van de klacht geen beslissing heeft genomen kunnen zowel de klager als de advocaat de zaak op dezelfde wijze aanhangig maken bij de voorzitter.

C. Bevoegdheden van de voorzitter (art. 458, §3)

De voorzitter die aldus door de klager of door de advocaat wordt gevat dient binnen een termijn van drie maanden te reageren en kan het volgende doen :

- * het dossier terugzenden naar de stafhouder en vragen het onderzoek te beëindigen binnen een door hem te bepalen termijn
- * de klacht zelf onderzoeken of een onderzoeker aanstellen wiens taken en bevoegdheden hij omschrijft
- * weigeren gevolg te geven aan onontvankelijke klachten, ongegronde klachten of klachten van onvoldoende gewicht
- * eventueel na bijkomend onderzoek beslissen dat de advocaat dient te verschijnen voor de tuchtraad

De stafhouder, de advocaat en de klager ontvangen van elk van deze beslissingen een afschrift.

Tegen deze beslissingen van de voorzitter bestaat geen rechtsmiddel.

IV. Rol van de raad van de Orde?

De raad van de Orde behoudt alle bevoegdheden en taken die hij tot op heden had, behalve het zetelen als tuchtraad.

De raad van de Orde blijft inzake deontologie zijn preventieve rol spelen. In vele reglementen is voor een aantal zaken een voorafgaande toelating of goedkeuring van de raad van de Orde vereist. Ook wanneer in een reglement de voorafgaande goedkeuring van de stafhouder wordt vereist, worden de raad van de Orde of de leden daarbij dikwijls betrokken.

Het feit dat de raad van de Orde niet meer zal zetelen als tuchtraad biedt de raad van de Orde terug de mogelijkheid om de stafhouder bij te staan en te adviseren in zijn tuchtrechtelijke

bevoegdheden. Op dit ogenblik kan de stafhouder geen enkel probleem waaraan mogelijks een tuchtrechtelijke dimensie hangt bespreken met de raad van de Orde, omdat diezelfde raad in een later stadium zou kunnen worden gevat als tuchtraad. Zodra de raad van de Orde geen recht meer zal spreken in tuchtzaken, zal deze scheiding der machten niet meer bestaan en zal de stafhouder bepaalde delicate dossiers en moeilijke beslissingen vooraf kunnen bespreken met zijn raad.

De stafhouder zal ook meer dan vroeger een beroep kunnen doen op leden van de raad van de Orde om het onderzoek te doen in een tuchtzaak. Door de formalisering van de onderzoeksfase zal de werklast van de stafhouder nog verhogen en zal hij zich noodzakelijkerwijze moeten laten bijstaan. De leden van de raad van de Orde zijn daarvoor de meest aangewezen personen.

§ 3. PROCEDURE VOOR DE TUCHTRAAD (ART. 459, § 2 GER. W.)

I. In principe openbaar

Zoals thans voor de raad van de Orde zijn de zittingen in principe openbaar, tenzij de advocaat de behandeling met gesloten deuren vraagt of indien de tuchtraad dit onder bepaalde in de wet nader gepreciseerde omstandigheden strikt noodzakelijk oordeelt.

II. Verslag van de onderzoeker

De onderzoeker wordt ter zitting gehoord in zijn verslag. Het is dus niet noodzakelijk de stafhouder die zal worden gehoord, maar wel de advocaat die belast was met het onderzoek. Deze brengt een objectief verslag uit. Er wordt niet gevorderd.

III. Rol van de klager

Op zijn verzoek wordt de klager gehoord op de zitting en in voorkomend geval zelfs geconfronteerd met de betrokken advocaat.

De klager is geen partij en hij kan dan ook de debatten slechts bijwonen, wanneer de zitting gehouden wordt met open deuren. In dat geval dient hij zich van elke interventie te onthouden, tenzij wanneer de tuchtraad hem hoort of confronteert met de advocaat.

IV. Straffen (art. 460 Ger.W.)

A. Waarschuwing, berisping, schorsing van maximum 1 jaar en schrapping

De vroegere "censuur" is weggefallen, niet het minst omdat niemand precies wist wat werd bedoeld met censuur, tenzij dat het een sanctie was die ergens tussen waarschuwing en berisping lag.

Zoals vroeger kan iedere advocaat die voor een tweede maal wordt geschorst, krachtens dezelfde beslissing worden geschrapt.

B. Ontzetting uit recht te kiezen of verkozen te worden

Bij een berisping of bij een schorsing kan de tuchtraad bovendien verbod opleggen om gedurende een bepaalde termijn deel te nemen aan de verkiezingen van de stafhouder en de raad van de Orde of zelf verkozen te worden tot stafhouder of tot lid van de raad van de Orde of nog tot lid van de algemene vergadering of het bestuur van de OVB.

Bij een waarschuwing kan deze bijkomende sanctie dus niet worden opgelegd.

Bij een berisping kan de sanctie voor maximum 3 jaar worden opgelegd en bij een schorsing voor maximum 5 jaar.

De tuchtraad kan geen verbod opleggen om te stemmen voor de verkiezing van de leden van de algemene vergadering van de OVB.

C. Bekendmaking beslissing

In geval de tuchtraad een schorsing of een schrapping uitspreekt, kan hij bovendien beslissen om deze schorsing of schrapping bekend te maken. De tuchtraad dient deze beslissing afzonderlijk te motiveren en dient ook te bepalen op welke wijze de schorsing of de schrapping moet worden bekendgemaakt.

D. Veroordeling tot de kosten

De tuchtraad kan de kosten die voor het onderzoek en voor het onderzoek ter terechtzitting werden gemaakt ten laste leggen van de betrokken advocaat.

V. Opschorting en uitstel (art.460 Ger.W.)

De tuchtraad kan de uitspraak van de veroordeling opschorten of de uitvoering van de tuchtsanctie uitstellen. Hij kan dit al dan niet doen onder bijzondere voorwaarden die hij bepaalt.

Indien de advocaat zich niet houdt aan deze voorwaarden kan de voorzitter van de tuchtraad, ambtshalve of op verzoek van de stafhouder, de advocaat opnieuw oproepen voor de tuchtraad met het oog op het horen uitspreken van een tuchtstraf (na opschorting) of het horen herroepen van het uitstel (na uitstel). In de Nederlands tekst van de wet staat verkeerdelijk "*het horen opheffen van de opschorting*" in plaats van "*het horen herroepen van het uitstel*".

VI. Publiciteit en kennisgevingen (art.461 Ger.W.)

Naast de bekendmaking die door de tuchtraad bij wijze van sanctie wordt uitgesproken, is er ook in de wet een zekere publiciteit gegeven aan de tuchtsancties.

A. Schorsing en schrapping in een voor advocaten openbaar register

De sancties van schorsing en schrapping worden zoals vroeger bijgehouden in een register op het secretariaat van de balie en nu ook op het secretariaat van de Orde van Vlaamse Balies. Dit register vermeldt uitsluitend de naam van de betrokken advocaat en de schorsing of de schrapping. Het is enkel toegankelijk voor advocaten.

B. Kennisgeving aan advocaat, stafhouder en procureur-generaal

Binnen acht dagen na de uitspraak geeft de secretaris van de tuchtraad per aangetekende brief kennis van deze uitspraak aan de advocaat, aan zijn stafhouder en aan de procureur-generaal.

Indien de advocaat ingeschreven is aan meerdere balies en dus onderworpen is aan het gezag van meer dan een stafhouder, zullen alle betrokken stafhouders kennis moeten krijgen van de uitspraak. Overeenkomstig art. 463 Ger.W. kan de stafhouder van de balie van de betrokken advocaat immers hoger beroep aantekenen. In Vlaanderen kan dit meer dan een stafhouder zijn.

C. Eventuele inlichtingen aan klager via stafhouder of voorzitter

De stafhouder of de voorzitter van de tuchtraad, in het geval deze de zaak aanhangig heeft gemaakt bij de tuchtraad, kunnen aan de klager, die daarom uitdrukkelijk verzoekt, mondeling of schriftelijk de inlichtingen verschaffen die zij gepast achten betreffende de uitspraak en betreffende de eventuele rechtsmiddelen.

Het zal steeds een bijzonder moeilijke afweging zijn om te weten of en in welke mate de klager wordt ingelicht. Omwille van de waarheidsplicht is het immers mogelijk dat de beslissing van de tuchtraad verwijst naar bekentenissen van een advocaat, die hij buiten de tuchtprocedure niet

verplicht is te doen. Het is niet wenselijk dat de klager daarvan in kennis wordt gesteld.

De stafhouder en de voorzitter zijn volledig vrij om te beslissen welke informatie zij zullen verstrekken.

D. Afschrift aan OVB, respectievelijk OBFG voor anonieme bekendmaking

Een afschrift van alle beslissingen wordt overgemaakt aan respectievelijk de OVB en de OBFG en dit met het oog op eventuele anonieme bekendmaking.

Het is wel degelijk de bedoeling van de OVB om de belangrijkste uitspraken in tuchtzaken anoniem te publiceren.

§ 4. VERSTEK EN VERZET (ART. 462 GER.W.)

De advocaat die bij verstek wordt veroordeeld, kan tegen de beslissing verzet aantekenen binnen een termijn van 15 dagen, te rekenen vanaf de kennisgeving.

Het verzet wordt ingesteld bij een ter post aangetekende brief gezonden aan de voorzitter van de tuchtraad.

In principe is een laattijdig verzet onontvankelijk, maar de tuchtraad kan soeverein oordelen dat zij de verzetdoende advocaat van het verval ontheft. In de praktijk zal het er wellicht op neerkomen dat de tuchtraad een laattijdig verzet ontvankelijk zal verklaren, wanneer de advocaat kan aantonen dat de laattijdigheid niet aan hemzelf te wijten was (vakantie, ziekte, verhuis, ...).

Na het verzet wordt de advocaat opnieuw opgeroepen door de voorzitter. Indien hij opnieuw niet verschijnt, doet de tuchtraad uitspraak zoals op tegenspraak.

§ 5. HOGER BEROEP (ART. 463 GER. W.)

Tegen de beslissingen van de tuchtraad kunnen zowel de betrokken advocaat, de stafhouder van de balie van de betrokken advocaat als de procureurgeneraal hoger beroep instellen.

Nieuw is dat de stafhouder hoger beroep kan instellen tegen een beslissing van de tuchtraad. De stafhouder vertegenwoordigt hier het algemeen belang van de balie.

Het hoger beroep wordt ingesteld met een aangetekende brief aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep binnen een termijn van 15 dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

De voorzitter geeft op zijn beurt kennis van het ingestelde hoger beroep aan de voorzitter van de

tuchtraad en, naargelang het geval, de betrokken advocaat, de stafhouder of de procureur-generaal.

Deze laatsten kunnen dan op hun beurt tegenberoep instellen binnen een termijn van één maand te rekenen van het hoofdberoep.

§ 6. TUCHTRAAD VAN BEROEP

I. Samenstelling (art. 464 en art. 465 Ger.W.)

Er zijn twee tuchtraden van beroep, een Nederlandstalige en een Frans- en Duitstalige. De zetel van deze tuchtraden is gevestigd te Brussel.

De tuchtraad van beroep wordt voorgezeten door een eerste voorzitter van het hof van beroep.

Hij is samengesteld uit één of meer kamers die zitting houden met een voorzitter, vier assessoren en een secretaris.

Het voorzitterschap van de kamers wordt beurtelings waargenomen door de eerste voorzitters van de hoven van beroep of door de kamervoorzitter aangewezen door de eerste voorzitter.

De procureur-generaal bij het hof van beroep van Brussel of een advocaatgeneraal die hij aanwijst oefent het ambt uit van openbaar ministerie.

Iedere raad van de Orde draagt minstens twee assessoren en twee plaatsvervangende assessoren voor, gekozen uit gewezen leden van de raad van de Orde.

Om de drie jaar stellen de bestuurders van de Orde van de Vlaamse Balies (respectievelijk van de OBFG) onder het voorzitterschap van de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de lijst op van de effectieve assessoren en de plaatsvervangende assessoren. Zij stellen eveneens de secretarissen en de plaatsvervangende secretarissen aan.

De rang op deze lijsten wordt bepaald met een inachtneming van een billijk evenwicht tussen de balies en van het aantal van hun leden.

De assessoren en de secretarissen worden aangesteld voor een termijn van drie jaar, termijn die hernieuwbaar is.

II. Procedure

De procedure voor de tuchtraad van beroep is dezelfde als deze voor de tuchtraad.

Dit heeft onder meer als belangrijk gevolg dat de onderzoeker ook voor de tuchtraad verslag zal

uitbrengen. Dit was tot op heden niet het geval. In de raad van de Orde brengt de stafhouder of de door hem aangestelde verslaggever verslag uit maar in de tuchtraad van beroep was de stafhouder of zijn verslaggever niet aanwezig. Dit gaf soms aanleiding tot verrassende uitspraken in graad van beroep, zeker wanneer het schriftelijk dossier van de stafhouder onvoldoende gestoffeerd was en de raad van de Orde zich hoofdzakelijk had gebaseerd op het mondeling verslag.

Omwille van de verplichting om processen-verbaal op te stellen van de verhoren in het kader van het onderzoek zal het dossier nu beter gestoffeerd zijn, maar bovendien zal de onderzoeker ook in graad van beroep mondeling verslag kunnen uitbrengen en de nodige toelichting kunnen verstrekken.

Ook in graad van beroep zal de klager op zijn verzoek kunnen worden gehoord en desgevallend geconfronteerd met de advocaat.

§ 7. CASSATIE

Van de beslissing van de tuchtraad van beroep wordt door de secretaris bij aangetekende brief kennis gegeven aan de betrokken advocaat, aan de stafhouder van de orde waartoe hij behoort en aan de procureur-generaal.

De advocaat, de stafhouder en de procureur-generaal kunnen binnen de termijn van één maand te rekenen van de kennisgeving de beslissing van de tuchtraad van beroep aan het Hof van Cassatie voorleggen in de vormen van de voorzieningen in burgerlijke zaken.

Tenzij de beslissing van de tuchtraad van beroep anders luidt, heeft de voorziening in cassatie schorsende werking.

Wordt de beslissing door het Hof van Cassatie vernietigd, dan verwijst het Hof van Cassatie de zaak opnieuw naar de tuchtraad van beroep, doch anders samengesteld.

§ 8. ROL VAN DE KLAGER EN DRAAGWIJDTE VAN DE TUCHTRECHTELIJKE BESLISSING

Er werd reeds eerder op gewezen dat de klager een grotere rol krijgt toebedeeld in de tuchtprocedure.

De klager wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van de opening van het tuchtonderzoek.

Hij heeft het recht om gedurende dat onderzoek te worden gehoord en bijkomende informatie en de stukken te geven aan de onderzoeker.

Hij ontvangt een kopie van het proces-verbaal van zijn verklaringen aan de onderzoeker.

Hij wordt ingelicht van de beslissing tot seponering door de stafhouder.

Hij kan beroep aantekenen tegen deze beslissing tot seponering en hij kan tevens de voorzitter van de tuchtraad vatten indien de stafhouder geen beslissing heeft genomen na een termijn van zes maanden na het indienen van de klacht.

Indien de klager op deze wijze de voorzitter van de tuchtraad vat, wordt hij ook verwittigd van de beslissing van de voorzitter van de tuchtraad.

De klager wordt verwittigd van de oproeping van de advocaat voor de tuchtraad en van de plaats en datum van de zitting van de tuchtraad.

Hij heeft het recht om op zijn verzoek door de tuchtraad te worden gehoord en eventueel te worden geconfronteerd met de betrokken advocaat.

Na de uitspraak kan hij om inlichtingen verzoeken bij de stafhouder op desgevallend bij de voorzitter van de tuchtraad, maar dezen oordelen discretionair óf zij hem informatie verschaffen en welke informatie zij hem verschaffen.

Zoals eerder reeds gezegd betekent dit alles niet dat de klager partij wordt in het geding. Tenzij de debatten openbaar zijn, heeft de klager niet het recht aanwezig te zijn bij de behandeling van de zaak voor de tuchtraad, met uitzondering natuurlijk van zijn eigen verhoor of een confrontatie.

Overigens kan de klager ook in andere procedures niets aanvangen met elementen van de tuchtprocedure waarvan hij kennis zou gekregen hebben.

Een nieuw artikel 477 Ger. W. bepaalt immers :

"In een strafrechtelijke, burgerrechtelijke of administratieve procedure mag geen melding worden gemaakt van een tuchtprocedure, noch van elementen daarvan."

Dit artikel bevestigt een belangrijk algemeen beginsel dat de tuchtprocedure losstaat van andere procedures. (Cass. 3 juni 1976, R.W. 1976-77, 2050; zie ook art. 417 Ger.W.)

§ 9. HERINSCHRIJVING, EERHERSTEL EN UITWISSING (ART. 472 GER. W.)

I. Herinschrijving

Een geschrapte advocaat kan na een termijn van tien jaar nadat de beslissing tot schrapping in kracht van gewijsde is gegaan terug ingeschreven worden op het tableau of de lijst van stagiairs.

De wet vermeldt dat dit kan *"indien buitengewone omstandigheden het wettigen"*.

De inschrijving kan slechts gebeuren na een met redenen omkleed advies van de raad van de

Orde van de balie waartoe de advocaat behoorde op het ogenblik van de schrapping.

De weigering tot inschrijving wordt met redenen omkleed.

II. Eerherstel

Een geschorste advocaat kan na een termijn van zes jaar te rekenen van de uitspraak eerherstel vragen. Hij dient dit eerherstel te vragen aan de tuchtraad of aan de tuchtraad van beroep die de schorsing heeft uitgesproken.

Een weigering tot eerherstel moet gemotiveerd worden. De beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep.

Het eerherstel heeft onder meer tot gevolg dat de vermelding van de schorsing wordt geschrapt in het register dat wordt bijgehouden op het secretariaat van de balie en van de Orde van Vlaamse Balies, respectievelijk de OBFG.

Hoewel dit niet met zoveel woorden in de wet staat, lijkt het ook zeker dat het eerherstel tot gevolg moet hebben dat de regel dat iedere advocaat die voor een tweede maal wordt geschorst krachtens dezelfde beslissing kan worden geschrapt, geen toepassing meer kan vinden na eerherstel.

Indien de aanvraag tot eerherstel wordt geweigerd, kan de advocaat slechts een nieuwe aanvraag doen na een nieuwe termijn van zes jaar.

III. Uitwissing

De lichtere straffen (waarschuwing en berisping) worden van rechtswege uitgewist na een periode van zes jaar te rekenen van de uitspraak.

In de wet staat dat de uitwissing tot gevolg heeft dat doorhaling van de vermelding in het register van straffen bij de balie en de OVB tot gevolg heeft, maar dit lijkt een overbodige bepaling, gezien artikel 461, & 1 Ger.W. enkel in de vermelding van de schrapping en de schorsing voorziet.

§ 10. BEWARENDE MAATREGELEN – PALEISVERBOD (ART. 473 GER. W.)

Wanneer het wegens aan een advocaat ten laste gelegde feiten te vrezen is dat zijn latere beroepswerkzaamheid nadeel kan toebrengen aan derden of aan de eer van de Orde, kan de stafhouder de bewarende maatregelen nemen die de voorzichtigheid eist en met name aan de advocaat verbieden het gerechtsgebouw te betreden gedurende ten hoogste drie maanden.

De termijn van drie maanden kan op verzoek van de stafhouder worden verlengd door de raad van de Orde. De raad van de Orde dient de betrokken advocaat te horen en daarna een gemotiveerde beslissing te nemen.

De advocaat kan zowel tegen de beslissing van de stafhouder om hem de toegang tot het gerechtsgebouw te verbieden als tegen de beslissing tot verlenging daarvan door de raad van de Orde hoger beroep aantekenen bij de tuchtraad van beroep.

De tuchtraad van beroep neemt een beslissing na de stafhouder en de betrokken advocaat te hebben gehoord.

Te noteren valt dat de stafhouder traditioneel naast het zogenaamde paleisverbod nog veel andere bewarende maatregelen kan nemen. Deze bewarende maatregelen zijn niet vatbaar voor hoger beroep.

§ 11. OVERGANGSBEPALINGEN

De tuchtzaken die voor 01.11.2006 aanhangig zijn bij de raad van de Orde worden voortgezet volgens de op het ogenblik van de bekendmaking van de wet geldende procedure, dit is dus de oude procedure.

HOOFDSTUK IV. ANDERE WIJZIGINGEN DOOR DE WET VAN 21 JUNI 2006

§ 1. ERELOONOVEREENKOMST UITSLUITEND GEKOPPELD AAN RESULTAAT

De bepaling van artikel 459 Ger. W. betreffende het ereloon van de advocaat werd overgenomen in een nieuw artikel 446 ter Ger.W. In de eerste alinea daarvan werd één woord toegevoegd :

*"De advocaten begroten hun ereloon met de bescheidenheid die van hun functie moet worden verwacht. Een beding daaromtrent dat **uitsluitend** verbonden is aan de uitslag van het geschil is verboden."*

De tot op heden bestaande bepaling dat elk beding omtrent het ereloon dat verbonden is aan de uitslag van het geschil verboden is, is reeds lang dode letter. In de praktijk was enkel een beding dat uitsluitend verbonden is aan de uitslag van het geschil en dat in feite neerkomt op een "no cure no pay" clause verboden.

Een "success fee", waarbij naast het normale ereloon een vergoeding wordt gekoppeld aan de uitslag van het geschil, is voortaan niet langer verboden.

§ 2. BEROEP TEGEN BEPAALDE BESLISSINGEN VAN DE RAAD VAN DE ORDE

Indien de raad van de Orde een persoon weigert in te schrijven op het tableau of op de lijst van stagiairs of indien de raad van de Orde een advocaat weglaat van het tableau of de lijst van stagiairs kan deze persoon tegen deze beslissing van de raad van de Orde hoger beroep instellen bij de tuchtraad van beroep.

Hij dient dit te doen binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing door een aangetekende brief aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep.

Een gelijkaardige regeling bestond reeds voor de wetswijziging, doch enkel voor de weigering van inschrijving of herinschrijving en niet voor de administratieve weglating van het tableau of de lijst van stagiairs.

Dezelfde beroepsmogelijkheid gold en geldt nog steeds ten aanzien van de weigering tot inschrijving op de lijsten voor eerste- en tweedelijns juridische bijstand. (artikelen 508//5, §1 en 508/7 Ger.W.)